

Vallès Occidental

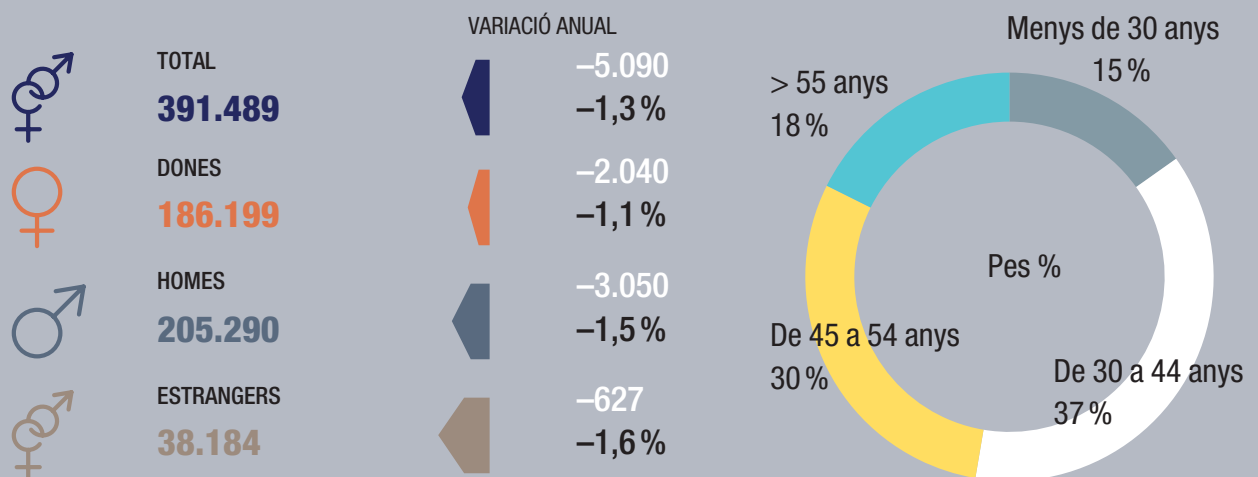

Resum executiu

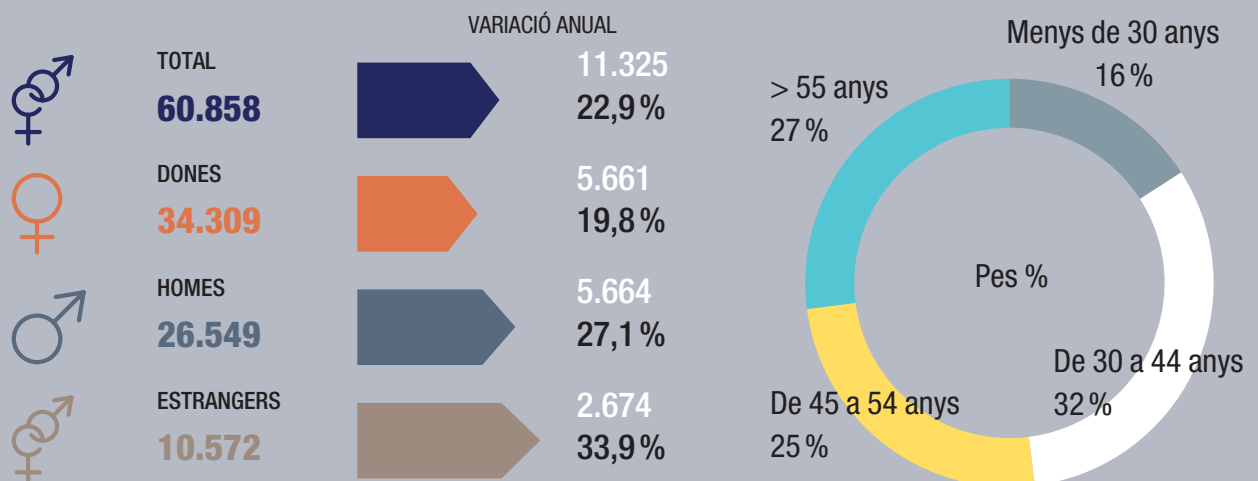
L'any 2020 ha presentat una evolució socioeconòmica negativa en la majoria d'indicadors de la comarca, i especialment en alguns sectors ha estat de les comarques interiors més afectades per la crisi de la covid-19. Tot i això, el nombre d'aturats registrats va pujar un 22,9 % aquest any (27,7 % a la província) i és el tercer menor augment de les comarques barcelonines. La taxa d'atur registrat ha augmentat respecte al 2019 i se situa en el 13,5 % (13,3 % a la província).

L'ocupació registrada resident a la comarca va baixar el 2020 un 1,3 % (-2,2 % a la província) i destaca que només va caure en la franja dels menors de 44 anys. Pel que fa als llocs de treball de la comarca, amb un descens de l'1,7 % (-2,3 % a la província), destaquen les pèrdues en els subsectors de serveis de menjar i begudes, el comerç i les activitats esportives i d'entreteniment. Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-2,0 %) i també en els autònoms (-0,2 %). El nombre d'empreses ha caigut un 8,0 % (-8,5 % a la província).

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2020

Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2020

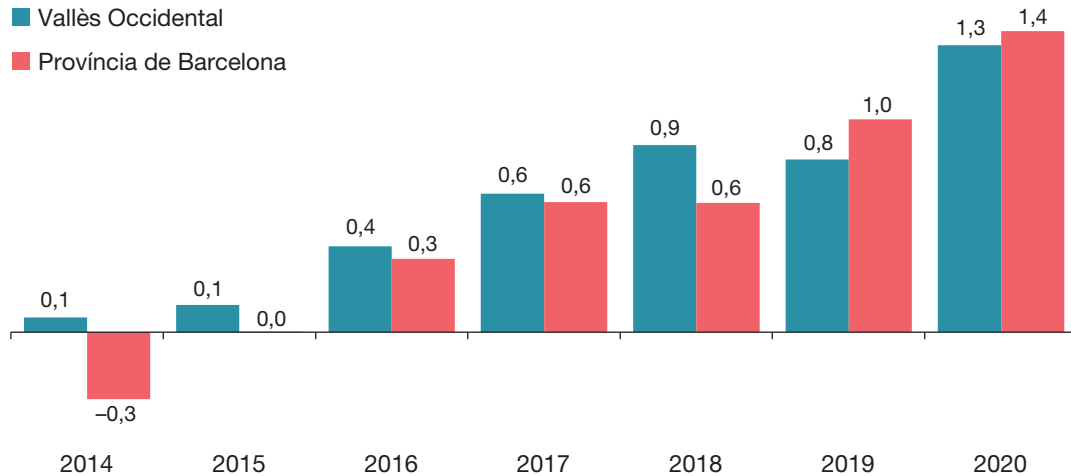

La comarca del Vallès Occidental té una superfície de 583,1 km², el 7,5 % de la superfície de la demarcació de Barcelona, i compta amb vint-i-tres municipis. Sabadell i Terrassa comparteixen la capitalitat.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2014-2020 (en percentatge)

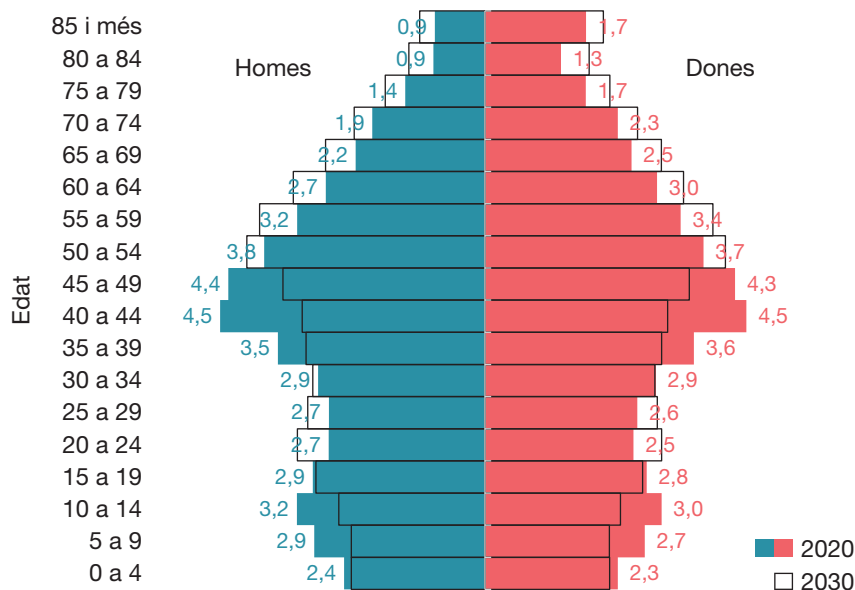

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

El Vallès Occidental és, amb 937.508 **habitants**, la segona comarca més poblada de la demarcació, on hi resideix el 16,3 % de la població provincial, i presenta un augment de l'1,3 % en el padró del 2020. La població amb nacionalitat espanyola va pujar un 0,4 % mentre que la població estrangera va pujar un 9 %, entre la qual destaquen els colombians (34,9 %), els veneçolans (26,7 %) i els peruans (24,2 %). Dels vint-i-tres municipis de la comarca, en el darrer any vint-i-un han guanyat població, només Gallifa (-5) i Ullastrell (-4) en perden.

Gràfic 2

Piràmide d'edats del Vallès Occidental 2020-2030 (en percentatge)

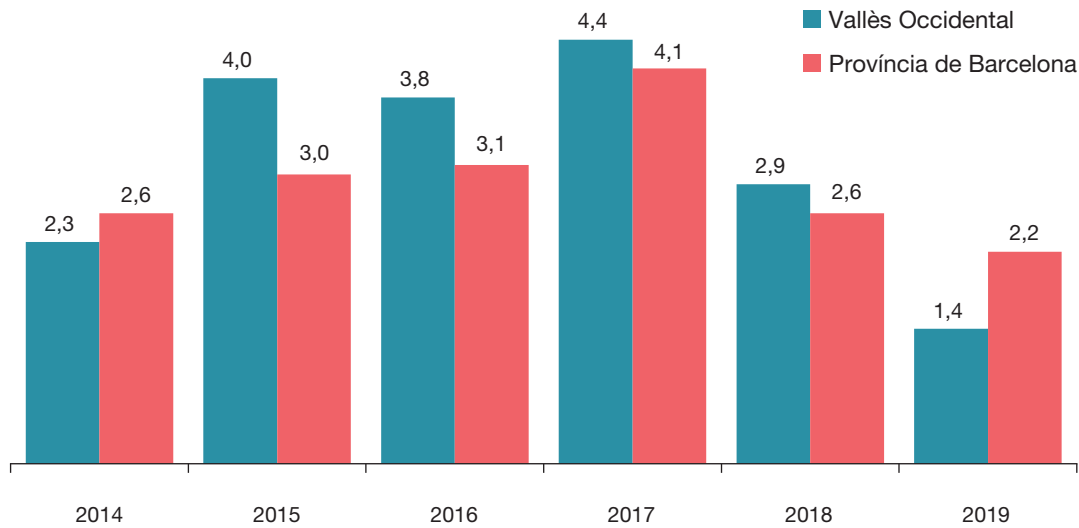
21 dels 23 municipis guanyen població, d'entre els quals destaquen Terrassa (3.071), Sabadell (2.876), Sant Cugat del Vallès (1.971) i Rubí (1.127).

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

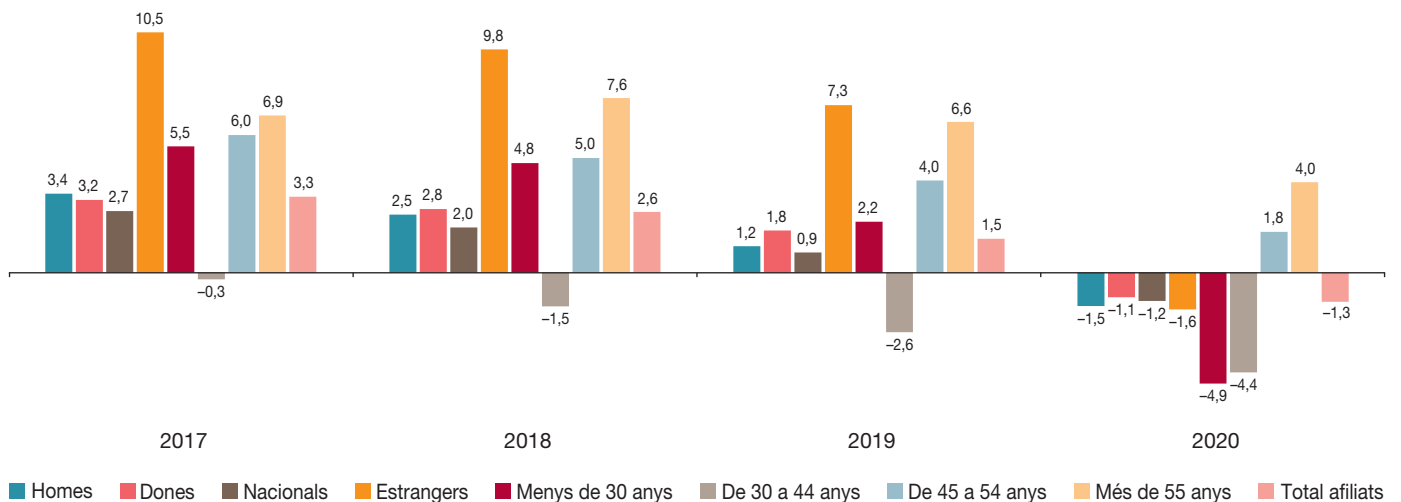
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2020

Al llarg de l'any 2020, en la comarca del Vallès Occidental, el nombre d'homes ocupats va baixar un -1,5 % mentre que, en les dones ocupades, la caiguda va ser menor (-1,1 %).

Segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2020, del BBVA, el VAB de la comarca del Vallès Occidental (vegeu el Gràfic 3) va augmentar un 1,4 % durant l'any 2019. L'ocupació registrada de la població resident a la comarca va baixar un 1,3 %, i especialment en la franja de persones ocupades menors de 30 anys (-4,9 %) i la de 30 a 44 anys (-4,4 %), mentre que van pujar els majors de 45 anys. Així, l'any va finalitzar amb 391.489 persones ocupades, 5.090 menys que el 2019.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Vallès Occidental (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

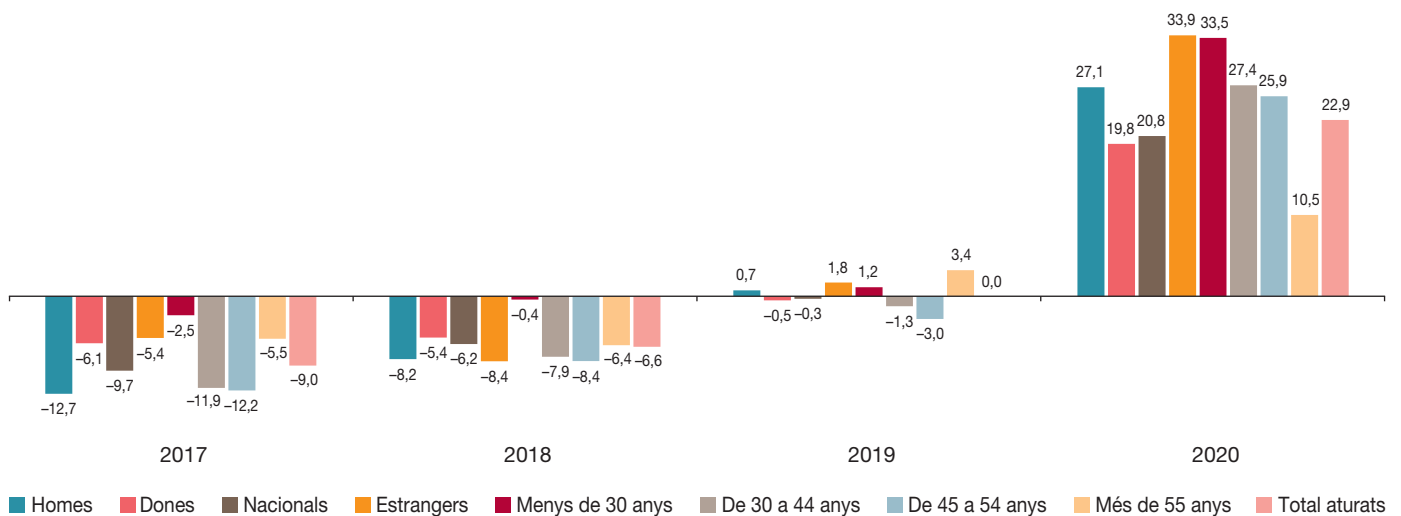

L'atur registrat (vegeu el Gràfic 5) va créixer al llarg de l'any 2020 en 11.325 aturats, en xifres absolutes, amb una variació anual del 22,9 % (el 27,7 % a la província). A final del 2020 hi havia 60.858 aturats registrats a la comarca i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte a 2019 i es va situar en el 13,5 % (el 13,3 % a la província).

Per sexe, l'atur dels homes va créixer un 27,1 % i el de les dones un 19,8 %. L'atur nacional va pujar un 20,8 % mentre que els aturats estrangers van créixer amb més intensitat (33,9 %). Per edats, destaca el creixement anual dels aturats menors de 30 anys (33,5 %) respecte a la resta d'edats. Pel que fa als sectors d'activitat econòmica, el sector serveis és el que més va pujar en xifres absolutes (8.648) i, en percentatge, el sector de l'agricultura (33,4 %).

Gràfic 5

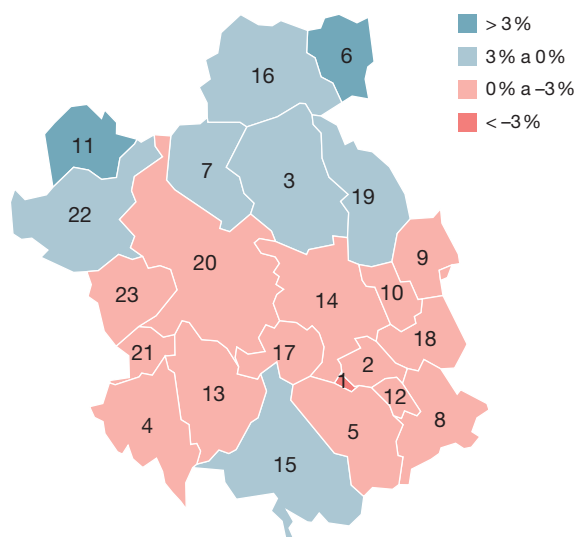
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Vallès Occidental (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació població ocupada registrada. Vallès Occidental, 2020 (en percentatge)

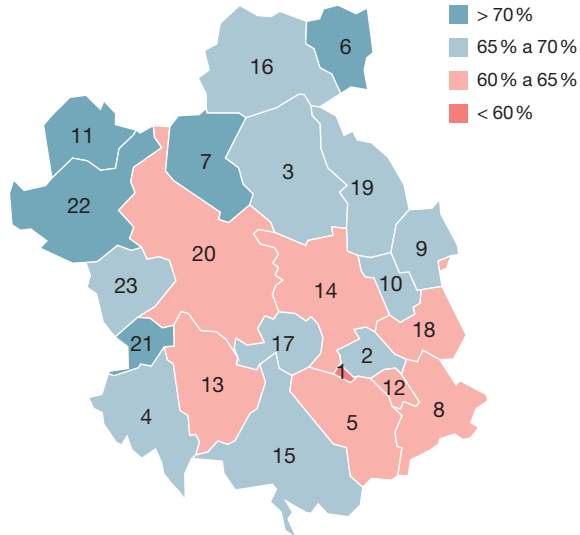

L'any 2020, la població aturada registrada a la comarca va créixer un 22,9 % i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte a 2019 i es va situar en el 13,5 % el desembre de 2020.

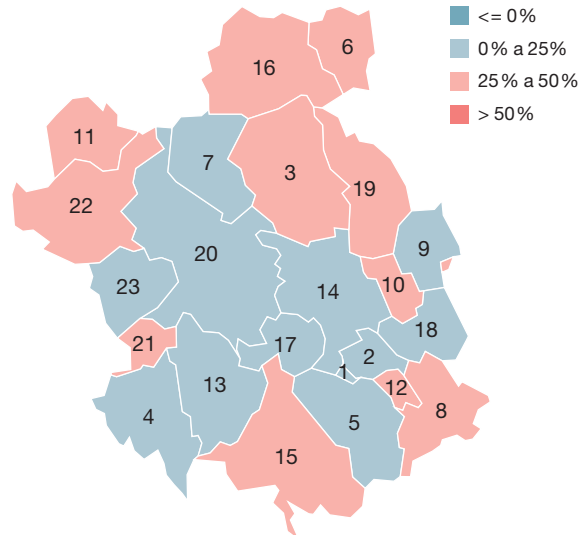
Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Vallès Occidental, 2020 (en percentatge)

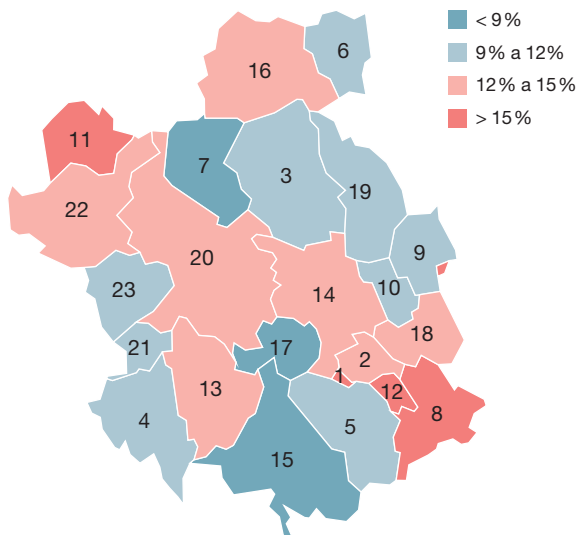
Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Vallès Occidental, 2020 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Vallès Occidental, 2020 (en percentatge)

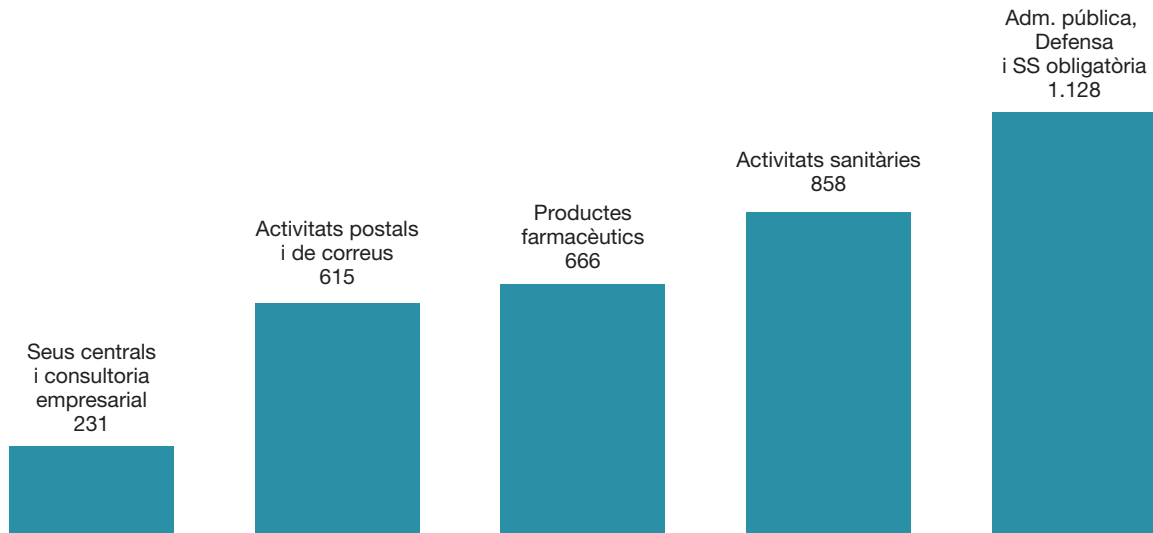
15 municipis dels 23 han perdut persones ocupades i només Badia del Vallès té una taxa d'ocupació inferior al 60%. Tots els municipis han augmentat l'atur registrat, amb només 4 municipis amb una taxa d'atur superior al 15%.

1 Badia del Vallès	13 Rubí
2 Barberà del Vallès	14 Sabadell
3 Castellar del Vallès	15 Sant Cugat del Vallès
4 Castellbisbal	16 Sant Llorenç Savall
5 Cerdanyola del Vallès	17 Sant Quirze del Vallès
6 Gallifa	18 Santa Perpètua de Mogoda
7 Matadepera	19 Sentmenat
8 Montcada i Reixac	20 Terrassa
9 Palau-solità i Plegamans	21 Ullastrell
10 Polinyà	22 Vacarisses
11 Rellinars	23 Viladecavalls
12 Ripollet	

Gràfic 6

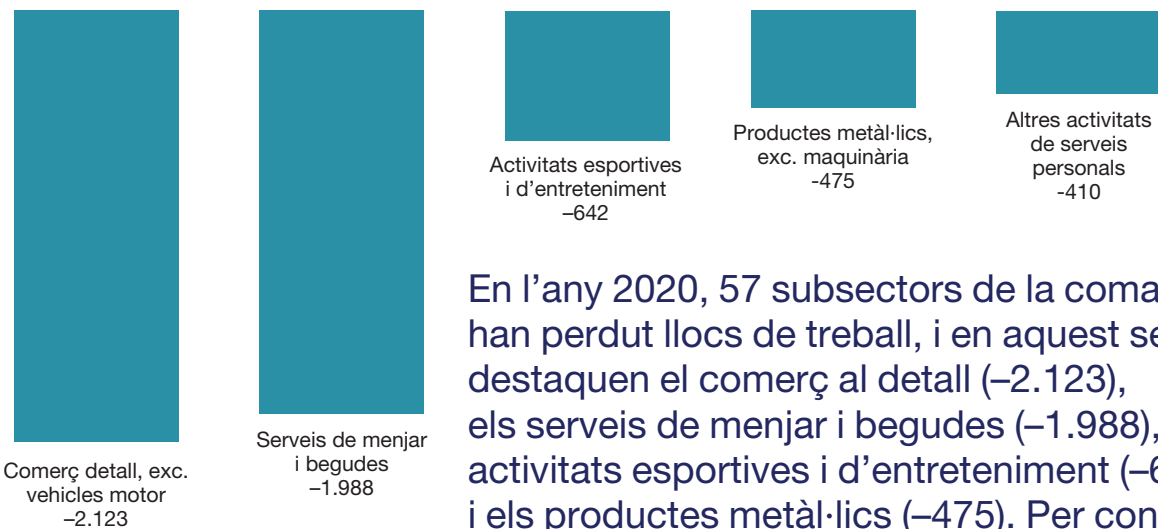
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball.
Vallès Occidental, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball.
Vallès Occidental, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

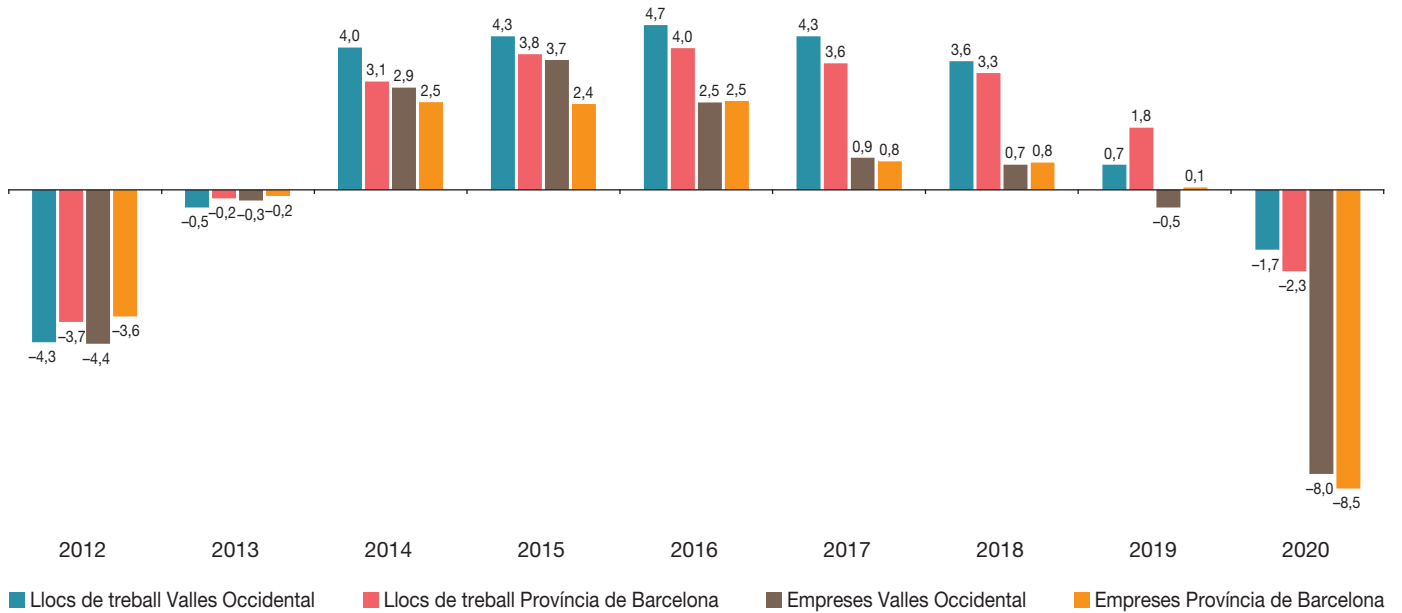
En l'any 2020, 57 subsectors de la comarca han perdut llocs de treball, i en aquest sentit destaquen el comerç al detall (-2.123), els serveis de menjar i begudes (-1.988), les activitats esportives i d'entreteniment (-642) i els productes metàl·lics (-475). Per contra, destaquen positivament l'administració pública (1.128), les activitats sanitàries (858) i els productes farmacèutics (666).

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) es va situar a final de 2020 en 383.274, 6.607 menys que l'any anterior, un -1,7 % menys, i és el cinquè percentatge més baix de les dotze comarques, i per sota de la mitjana provincial (-2,3 %). Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (2,0 %) i també en els autònoms (0,2 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

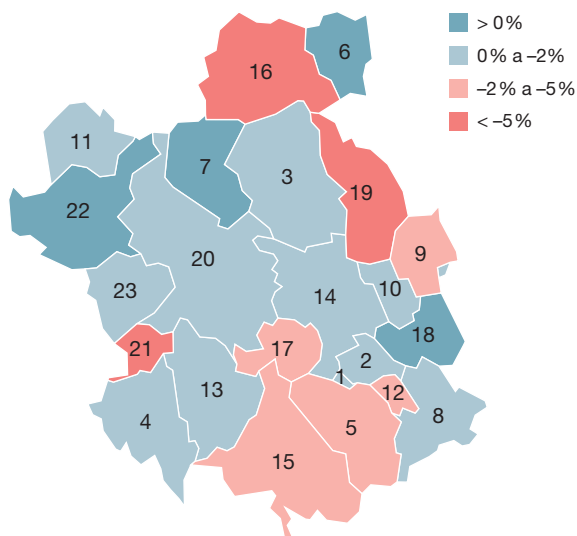

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el Mapa 5) ha registrat reduccions en dinou dels municipis. En percentatge, destaquen Sentmenat (-6 %), Sant Quirze del Vallès (-4 %), Ripollet (-3 %), Cerdanyola del Vallès (-2,8 %), Sant Cugat del Vallès (-2,8 %) i Palau-solità i Plegamans (-2,7 %). En valors absoluts, també destaquen per les seves pèrdues Sabadell (-1.062), Terrassa (-954), Barberà del Vallès (-288), Montcada i Reixac (-260) i Rubí (-237).

Mapa 5

Variació llocs de treball registrats. Vallès Occidental, 2020 (en percentatge)

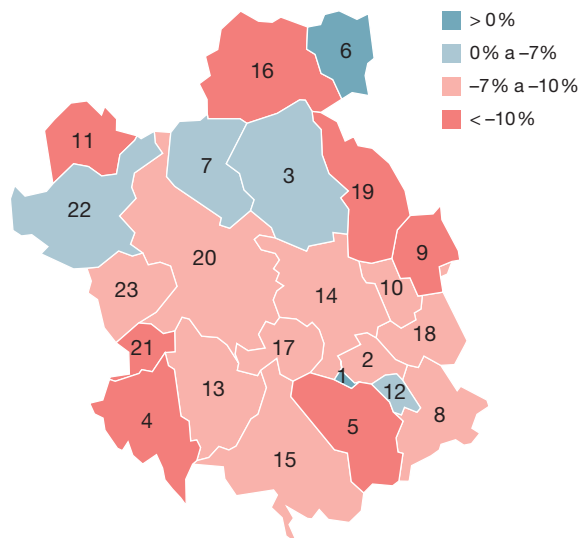
Al llarg de l'any 2020, el nombre de llocs de treball a la comarca s'ha reduït un 1,7 % (-2,0 % assalariats, -0,2 % autònoms) i el nombre d'empreses ha baixat un 8,0 % (-2.172).

En el cas de les **empreses** (comptes de cotització), el decreixement ha estat del $-8,0\%$ (-2.172) i la xifra total d'empreses se situa en 24.817 a final del 2020. Respecte a la mitjana provincial ($-8,5\%$), la comarca se situa mig punt per sota de les pèrdues totals. Per subsectors, les pèrdues més importants s'observen en els serveis de menjar i begudes (-174), el comerç al detall, (-186), el comerç a l'engròs (-233), els productes metàl·lics (-115) i l'educació (-94), entre d'altres.

Mapa 6

Variació empreses registrades.
Vallès Occidental, 2020 (en percentatge)

21 municipis de la comarca han perdut empreses al llarg de l'any 2020, i destaquen Terrassa (-434), Sabadell (-431), Sant Cugat del Vallès (-257), Rubí (-175), Barberà del Vallès (-127) i Cerdanyola del Vallès (-162). Només Gallifa ($+1$) i Badia del Vallès ($+8$) han guanyat empreses el 2020.

El desembre del 2020 hi havia concedides 31.000 **prestacions per desocupació** i respecte al 2019 l'augment ha estat de 1.182 prestacions. La taxa de cobertura ha baixat fins al $55,2\%$ ($65,3\%$ l'any anterior) i se situa més de tres punts per sota de la mitjana de la demarcació ($58,5\%$). Al llarg de l'any s'han produït moltes fluctuacions mensuals en aquestes dades a causa de la comptabilització de les persones en ERTO (expedient de regulació temporal d'ocupació) dins el grup dels perceptors de prestacions contributives.

El nombre de **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2020 ha arribat a 235.928 , que representa un descens del $26,4\%$ (-84.505 contractes), una davallada que respon a les aturades de l'activitat econòmica motivades per la crisi de la covid-19, especialment en el sector serveis. Per tipologia, la contractació indefinida ha caigut en 13.828 contractes i la contractació temporal també ho ha fet en 70.667 contractes.

Proposta estratègica, innovadora i experimental sota el concepte de botiga-taller per a la reactivació d'espais comercials disponibles: Pla Badia del Vallès.

Joël Pintor González, Cap de la Secció d'anàlisi, comunicació i avaluació. Gerència de Serveis de Comerç

Xavier Blanca Flores, Tècnic de la Secció d'anàlisi, comunicació i avaluació. Gerència de Serveis de Comerç

Teresa Pérez Postiguillo, Tècnica de promoció econòmica i comerç de l'Àrea de Territori. Ajuntament de Badia del Vallès

Context i antecedents

El municipi de Badia del Vallès té una casuística, pel que fa al comerç, que es diferencia de la resta de municipis de Catalunya: tots els locals comercials són patrimoni municipal. Aquest fet és la causa que la responsabilitat recaigui en l'administració local, i més si es té en compte que el comerç és el principal motor econòmic de la població. Aquesta casuística s'ha vist afectada per la crisi produïda per la pandèmia de la covid-19.

Davant d'aquest escenari, l'equip de govern va considerar impulsar un pla d'acció amb una mirada estratègica, integral i inclusiva per a la reconstrucció econòmica i social de la ciutat. Fruit dels treballs interns es va aprovar el Pla Integral de Reconstrucció Econòmica i Social a Badia del Vallès, en endavant Pla Badia del Vallès. A partir de reunions amb tots els grups polítics i amb els agents socials i col·lectius veïnals de la població, el Pla volia donar resposta a les necessitats de la ciutat arran de la pandèmia del coronavirus i integrar mesures acordades amb l'Associació de Comerciants.

En el marc del Pla Badia del Vallès, i més concretament en l'àmbit de comerç, es va proposar un impuls, acompanyament i promoció del comerç com a motor econòmic de la ciutat, que inclou diferents mesures, d'entre les quals les dirigides en concret a la reactivació dels eixos comercials i l'ocupació dels establiments comercials disponibles. Aquesta necessitat d'identificar experiències innovadores al voltant de la reactivació dels establiments comercials disponibles, va permetre identificar el sector de l'artesania i el concepte de botigues-taller, com a proposta estratègica per a la seva reactivació, però adequant-ho a les característiques i el potencial del territori.

En un món de canvis, immediatesa i digitalització, l'artesania té un paper important en recordar-nos que els processos són importants. En aquest sentit, les botigues-taller són l'oportunitat de veure un món obert, el dels artesans, amb les seves idees, els seus processos i els seus sentiments. Entendre que no hi ha dos objectes o experiències iguals, que cadascuna és única, creada des de zero.

Els establiments comercials disponibles són espais a l'espera d'un nou ús, una nova identitat, una funció determinada per les noves necessitats i els nous interessos. Estan a l'espera i són una oportunitat per generar canvis, noves formes d'apropiació de l'espai i de repensar el territori i les necessitats de les persones que l'habiten.

Per tal de dur-ho a terme, l'Ajuntament de Badia del Vallès va establir sinergies amb diferents entitats i administracions públiques del territori, que permetés al consistori generar propostes per a la reactivació d'espais comercials buits existents. Aquest fet va portar a la Regidoria de Comerç a contactar amb la Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona, per participar en el disseny d'una estratègia de reactivació dels espais comercials disponibles de titularitat municipal, per a la promoció d'espais duals de producció i venda «botiga-taller» en el sector de l'artesania, i dins del marc del projecte europeu «Fomentar una estratègia compartida d'innovació i desenvolupament sostenible de l'Artesania Artística, Coop'art» finançat per la Iniciativa POCTEFA 2014-2020.

Metodologia

El procés d'elaboració del document va contemplar tres fases que donaven una importància cabdal a la participació i al fet de disposar d'una estratègia sòlida, diferenciadora i coherent que, consensuada pel conjunt d'actors locals, hauria de servir de motor i impulsor d'accions sota un fil conductor comú, una guia que hauria de facilitar el treball dels agents implicats sota una idea compartida. La primera fase es va centrar en la diagnosi de la realitat física, social, econòmica i una anàlisi dels espais comercials buits i els seus entorns. En la segona fase es va elaborar una proposta estratègica, innovadora i experimental per a la reactivació dels espais comercials buits prenent la «botiga-taller» del sector de l'artesanía com a punt de partida.

Finalment, es va elaborar l'estratègia «Cultura urbana by Badia» per treballar dos eixos, un d'enfocat a tot allò relacionat amb la cultura urbana, i un altre eix que incorpora el concepte d'artesanía urbana i que va lligat a la reactivació dels espais comercials buits, i que té en compte la producció de productes artesans en el context urbà i amb atenció a la reutilització del residu.

Línies estratègiques i actuacions de «Cultura urbana by Badia»

L'artesanía urbana és una activitat d'interpretació cultural de la ciutat i les seves idees a través de productes amb disseny i identitat, que a més de respondre a les demandes contemporànies amb recursos i enfocaments empresarials, vol replantejar els valors tradicionals de materials, tècniques, símbols i oficis des de la mirada d'allò que és urbà.

Els espais disponibles són una oportunitat per generar canvis, per experimentar, crear i produir peces d'artesanía urbana inspirades en la ciutat i el residu. Una diferenciació tractora de talent i oportunitats per a persones que vulguin desenvolupar els seus projectes vitals, econòmics o culturals al territori. A partir del treball estratègic, es vol aportar a la ciutat diferenciació, ajudar a construir un sentiment d'identificació i de pertinença al territori.

És per això que es va proposar al Consistori desenvolupar l'actuació sota el lema «Cultura urbana by Badia» amb què aquesta ciutat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona es vol posicionar, a través de la seva cultura i la seva personalitat, i vincular-se amb la cultura urbana com a element identitari i motor transformador.

Una proposta que posa en el centre el sector de l'artesanía i el concepte de botigues-taller, però adequant-lo a les característiques i el potencial del territori analitzat. En aquest cas, són objecte d'estudi set espais comercials disponibles. Aquests espais són pràcticament tots iguals. Sis d'aquests espais tenen 52 m² i un altre té 52 m² més un soterrani de 24 m²; per tant, un total de 76m². Els preus varien en funció de la categoria i dels metres quadrats.

Aquests espais duals són pensats per a artesans urbans, professionals de les arts i el disseny, persones amb alguna habilitat manual i, en general, per a qualsevol persona amb aptitud per explorar, innovar, interpretar, representar, transformar i configurar espacialment, d'una banda, i de conèixer bé un context cultural, de l'altra.